

OBSAH

(*) příspěvek ve standardní běloruštině

(**) příspěvek v mikroběloruské variantě

Úvod – Slovo redakce	15
----------------------------	----

(*) Předmluva: Přibuzenství	24
-----------------------------------	----

Henadz Buraūkin (Minsk)

Nad Vltavou	25
-------------------	----

Larysa Heniuš

I. LINGVISTIKA (BĚLORUSISTIKA OBECNÁ)

Soužití češtiny a běloruštiny v díle velkého evropského básníka	29
---	----

Jiří Marvan (Praha – Ústí nad Labem)

(*) Běloruská teoretická lexikografie: stav, perspektivy, problémy	39
--	----

Svetlana Šachotuskaja (Minsk)

(*) Fonetická lingvounikátnost v perspektivě binárního konceptu „vlastní–cizí“	49
--	----

Ina Kalita (Ústí nad Labem)

(*) Běloruský hovorový standard: mezi normou a územem	61
---	----

Taccjana Ramza (Minsk)

(*) K otázce lexikografického dědictví Jazepa Cichinského	73
---	----

Taccjana Pamazenka (Minsk)

II. MIKROBĚLORUSISTIKA

A. Mikrolingvy a sublingvy

(*) Normalizace pravopisu podlaštiny na základě latinky	89
---	----

Jan Maksimjuk (Praha)

(**) Jazyková situace podleských Bělorusů	99
---	----

Jan Maksimjuk (Praha)

Tajné a smluvené jazyky v historii psané kultury 19. století (jazyk běloruských starců, žcbravých, „laborů“ aj.)	105
---	-----

Jan Maksimjuk (Praha)

B. Nářečí a jejich variace

(*) Nářeční horního Nadjseldí	117
<i>Aljona Bosak, Viktar Bosak (Minsk)</i>	
(*) Nářeční varianty Vyhanovského Polesí	123
<i>Jaraslaŭ Samujlik (Brest)</i>	
(*) Zvláštnosti užití detoponymní lexiky v areálu západopoleských nářečí Brestské oblasti	143
<i>Zoja Zaika (Brest)</i>	
(*) Lingvogeografie nářečních typů na Bjarozovsku	151
<i>Lena Levancevič (Brest)</i>	
(**) Historie vsi Lomuš (Chojnický okres Homelské oblasti) a zvláštnosti podřečí (nářeční variety) jeho obyvatel	157
<i>Adam Kalita (Praha)</i>	
(*) Principy popisu regionální lexiky ve Slovníku ejacerských nářečí Marjana Pecjukeviče	167
<i>Dzmitryj Dzjatko (Minsk)</i>	
(*) Přínosy běloruské nářeční lexikografie za období národní nezávislosti (1991–2012)	177
<i>Pavel Michajlaŭ, Svjatlana Facejeva (Minsk)</i>	

III. LITERATURA, KULTURA A SPOLEČNOST

(*) K etnogenezi Bělorusů a Ukrajinců	193
<i>Fjodor Klimčuk (Minsk)</i>	
(*) Česká literatura v běloruských překladech (podle materiálů z fondů Hrodenské oblastní vědecké knihovny J. F. Karského)	201
<i>Aksana Mikalajenka (Hrodna – Praha)</i>	
(*) L. Kuba: Cesty za slovanskou písni	209
<i>Ina Kalita (Ústí nad Labem)</i>	
(*) Brestský kraj jako plodná půda pro osvojení tradic M. Bahdanoviče	239
<i>Nina Borsuk (Brest)</i>	
(**) Nacionální nihilismus (poznámka)	257
<i>Fjodor Klimčuk (Minsk)</i>	
(*) Současný stav bělorusko-českých ekonomických vztahů	261
<i>Sjarhej Harbicki (Praha)</i>	

IV. SKARYNIANA

Čeští předznamenatelé běloruské reformace (věnováno k 600. výročí běloruské reformace započaté Jeronýmem Pražským r. 1413)	
Z běloruského originálu <i>Zlatý věk Běloruska</i> (autor Stanislaŭ Akiňčyc).	269
přeložila <i>Svetlana Vránová</i>	
České dílo biblické jako kontext epochálního počinu F. Skaryny	277
<i>Redakce (Praha – Ústí nad Labem)</i>	
(*) Proč Skaryna vydal svoji Bibli právě v Praze?	287
<i>Adam Kalita (Praha)</i>	

Stratifikace bohemismů ve Skarynově překladu Bible (<i>Piseň Pisni</i> , 1518) – pohled na Skarynu z českého břehu	299
Mira Načeva-Marvanová (<i>Ústí nad Labem</i>)	
(*) Cestou Skarynovou (1934). Tamaš Hryb (Praha)	319
Podle článku autora sestavil Adam Kalita (Praha)	
V. OSOBNOSTI	
A. České	
Václav Židlický a jeho činnost bělorusistická	327
Tereza Chlaňová (Praha)	
Mikuláš Zatovkaňuk jako bělorusista	337
Bohdan Rajčinec (Praha)	
(*) Činitel českého hnutí Josef Loskot v Bjarozo-kartuzském koncentračním tábore	343
Aljaksandr Iljin (Pinsk)	
B. Běloruské	
Běloruské kulturní stopy zanechané v českém prostředí v první polovině 20. století	351
Jiří Vacek (Praha)	
(*) Bělorusové v meziválečném Československu (přehled a seznam 92 představitelů běloruské inteligence)	361
Podle článku D. Kolenovské sestavil Adam Kalita (Praha)	
Česká bělorusistická produkce (1945–2012)	365
Miroslav Tomek (Praha)	
VI. ZPRÁVY, RECENZE	
(*) Žije Bělarus	383
Jiří Marvan (Praha – Ústí nad Labem)	
(**) Fjodor Klimčuk: Strážce poleského pokladu	389
Jan Maksimjuk (Praha)	
(*) Předložková spojení s prostorovou sémantikou v ruštině, běloruštině a češtině (úvodní autoreferát doktorské práce)	393
Aksana Mikalajenka (Hrodna – Praha)	
K dalšímu výzkumu česko-běloruských vztahů (několik poznámek k českému poznávání Bělarusi v letech 1882–1917)	395
Bohdan Zilynskyj (Praha)	
Stanislaŭ Akińčyc: <i>Zlatý věk Běloruska</i> (Monografie k 600. výročí běloruského protestantismu)	399
z běloruštiny do češtiny přeložila Světlana Vránová	
Zpráva o fondu běloruské knihovny v Praze	401
Maryna Byšenko (Kyjev – Praha)	
Zpráva z velvyslanectví České republiky v Bělorusku	403

English Summary	405
Obsah (anglicky)	407
O autorech	411
Přílohy	423

V zájmu rozmanitosti názorů a pohledů redakce přijala i přispěvky, které nabízejí jiný úhel pohledu a jiný přístup k problematice, s kterým každý nemusí souhlasit.

ЗМЕСТ

(*) артыкул на літаратурнай беларускай мове	
(**) артыкул на дыялектным варыянце беларускай мовы	
Уводзыны – Уступнае слова ад рэдакцыі	19
(*) Прадмова: Роднасць	23
Генадзь Бураўкін (<i>Мінск</i>)	
Панад Волтаваю	25
Ларыса Генюш	
I. ЛІНГВІСТЫКА (АГУЛЬНАЯ БЕЛАРУСІСТЫКА)	
Суіснаванне чэшскай і беларускай мовы ў творчасці вялікага сўрэнейскага паэта	29
Іржы Марван (<i>Прага – Усці-над-Лабай</i>)	
(*) Беларуская тэрэтычная лексікаграфія: стан, задачы, праблемы	39
Святлана Шахоўская (<i>Мінск</i>)	
(*) Фанстычнае лінгваўнікальнасць у ракурсе бінарнага канцепта ‘свой – чужы’	49
Іна Каліта (<i>Усці-над-Лабай</i>)	
(*) Беларускі гутарковы стандарт: паміж нормай і узусам	61
Таццяна Рамза (<i>Мінск</i>)	
(*) Да пытання аб лексікаграфічнай спадчыне Язэпа Ціхінскага	73
Таццяна Памазенка (<i>Мінск</i>)	
II. МІКРАБЕЛАРУСІСТЫКА	
A. Мікралінгвы і сублінгвы	
(*) Нармалізацыя правапісу падляскай мовы на аснове дацінкі	89
Ян Максімюк (<i>Прага</i>)	
(**) Моўная сітуацыя беларусаў Падляшиша	99
Ян Максімюк (<i>Прага</i>)	
Так званыя тайнныя і ўмоўныя мовы ў гісторыі пісьмовай культуры XIX стагоддзя (мова беларускіх старцаў, жабракоў, «лабараў» і інш.)	105
Вера Лэндзелава (<i>Прага</i>)	

Б. Гаворкі і іх разнавіднасці

(*) Гаворкі Верхняга Над'яслельдзя	117
Алена Босак, Віктар Босак (<i>Мінск</i>)	
(*) Гаворкі Выганаўскага Палесся	123
Яраслаў Самуйлік (<i>Брэст</i>)	
(*) Асаблівасці ўжывання адтапанімнай лексікі ў арзале заходнепалескіх гаворак Берасцейшчыны	143
Зоя Заіка (<i>Брэст</i>)	
(*) Лінгваграфія гаворак Бярозаўшчыны	151
Лена Леванцэвіч (<i>Брэст</i>)	
(**) Гісторыя сяла Ломуш Хвойніцкага раёна Гомельскага вобласці і асаблівасці гаворкі яго жыхароў	157
Адам Каліта (<i>Прага</i>)	
(*) Прынцыпы апісання рэгіянальнай лексікі ў «Слоўніку цяцерскіх гаворак» Мар'яна Пецюковіча	167
Дзмітрый Дзятко (<i>Minsk</i>)	
(*) Набыткі беларускай дыялектнай лексікаграфіі за перыяд нацыянальнай незалежнасці (1991–2012)	177
Павел Міхайлаў, Сяргеана Фацеева (<i>Мінск</i>)	

III. ЛІТЕРАТУРА, КУЛЬТУРА І ГРАМАДСТВА

(*) Да этнагенезу беларусаў і ўкраінцаў	193
Фёдар Клімчук (<i>Мінск</i>)	
(*) Чэшская літаратура ў беларускіх перакладах (на матэрывах з фондаў Гродзенскай абласной навуковай бібліятэкі імя Я. Ф. Карскага)	201
Аксана Мікалаенка (<i>Гродна – Прага</i>)	
(*) Л. Куба: У падарожжы за славянскай песней	209
Іна Каліта (<i>Усці-над-Лабай</i>)	
(*) Берасцейшчына – плённая глеба для засваснія традыцый М. Багдановіча	239
Ніна Борсук (<i>Брэст</i>)	
(**) Нацыянальны нігілізм (нататка)	257
Фёдар Клімчук (<i>Мінск</i>)	
(*) Сучасны стан беларуска-чэшскіх эканамічных адносінаў	261
Сяргей Гарбіцкі (<i>Прага</i>)	

IV. СКАРЫНЯНА

Чэшскія прадвеснікі беларускай Рэфармацыі (прысвячашча 600-м угодкам беларускай Рэфармацыі, распечатай Еранімам Пражскім у 1413 г.).	
З беларускага арыгінала «Залаты вск Беларусі»	269
(аўтар Станіслаў Акінчыц) пераклада Сяргеана Вранава	
Чэшская Біблія як кантэкст эпохальнага пачыну Ф. Скарны	277
Рэдакцыя (<i>Прага – Усці-над-Лабай</i>)	

(*) Чаму Скарына выдаў сваю Біблію мснавіта ў Празе? <i>Адам Каліта (Прага)</i>	287
Стратыфікацыя багемізмаў у Скарынаўскім перакладзе Бібліі (<i>Песня песняў</i> , 1518) – погляд на Скарыну з чэшскага берага <i>Міра Начава-Марванава (Усці-над-Лабай)</i>	299
(*) Шляхам Скарыны (1934). Тамаш Грыб (Прага) Агляд паводле артыкула аўтара падрыхтаваў <i>Адам Каліта</i>	319
V. АСОБЫ	
A. Чэшскія	
Вацлаў Жыдліцкі і яго дзеянасць у галіне беларусістыкі <i>Тэрэза Хланёва (Прага)</i>	327
Мікулаш Затаўканюк як беларусіст <i>Богдан Райчынец (Прага)</i>	337
(*) Дзеяч чэшскага руху Ёзэф Лоскот у Бяроза-Картузскім канцэнтрацыйным лагеры <i>Аляксандр Ільін (Пінск)</i>	343
B. Беларускія	
Беларускія сляды ў чэшскім культурным асяроддзі ў першай палове XX стагоддзя <i>Іржы Вацак (Прага)</i>	351
(*) Беларусы ў міжваеннай Чэхаславакіі (са спісам 92 прадстаўнікоў беларускай інтэлігенцыі). Агляд паводле артыкула Даніэлы Коленаўскай падрыхтаваў <i>Адам Каліта (Прага)</i>	361
Чэская беларусістыка 1945–2012 <i>Міраслаў Тамэк (Прага)</i>	365
VI. ПАВЕДАМЛЕННІ, ВОДГУКІ	
(*) Жыве Беларусь <i>Іржы Марван (Прага – Усці-над-Лабай)</i>	383
(**) Фёдар Клімчук: Вартайскі налесскага скарбу <i>Ян Максімюк (Прага)</i>	389
(*) Прыназоўнікавая спалучэнні з прасторавай семантыкай у рускай, беларускай і чэшскай мовах (паведамленне пра аднайменную дысертатыўную працу) <i>Аксана Мікалаенка (Гродна – Прага)</i>	393
Да пытання аб далейшым вывучэнні чэшка-беларускіх сувязяў (некалькі заўваг пра чэшскую зацікаўленасць у вывучэнні Беларусі ў 1882–1917 гг.) <i>Багдан Зільніскі (Прага)</i>	395
Станіслаў Акінічыц. «Залаты век Беларусі» (манаграфія да 600-годдзя беларускага пратэстантызму) З беларускай на чэшскую пераклада <i>Святлана Вранава</i>	399
Паведамленне пра фонд беларускай бібліятэкі ў Празе <i>Марына Бышэнка (Кіеў – Прага)</i>	401

Паведамленне ад амбасады Чэшскай Рэспублікі ў Беларусі	403
English Summary	405
Змест і выкладанне (на англійскай мове)	407
Аб аўтарах	416
Дадаткі	423

*Дбаючы пра разнастайнасць меркаванняў і поглядаў, рэдакцыя прыняла да друку і тыя артыкулы,
якія пропануюць адменны ад рэдакцыйнага пункт гледжання і іншы падыход да разгляданай тут
проблематыкі.*